

که هم مصرف کنندگان و هم افراد در معرض دود آن را به عوارض ناشی از آن گرفتار می کند.

عوارض قلیان

قلب: نیکوتین باعث افزایش فشارخون و ضربان قلب می شود. این عوامل باعث بالا رفتن خطر بیماریهایی مانند پرفشاری خون، سکته قلبی و سایر اختلالات سیستم قلبی عروقی می شود. استعمال دخانیات با افزایش خطر لخته شدن خون، کاهش کلسترول خوب خون (HDL)، افزایش تری گلیسیرید و آسیب رساندن به عروق خونی، عامل اصلی حمله قلبی است.

ریه: بیماریهای ریوی، سل، آسم، آلرژی، ذات الریه و سرطان

مغز: کاهش عملکرد هوش، سکته مغزی

چشم: سیاهی و تیرگی دور چشم

در حالی که مصرف قلیان بسیاری از مضرات سیگار را داراست. دخانیات موجود در قلیان در معرض گرمای زیاد از سوختن ذغال است و دود حاصل، بیشتر از دود سیگار سمی است.

میزان دود استنشاق شده در یک بار مصرف قلیان به طور معمولی حدود 90 هزار میلی لیتر است این در حالی است که دود استنشاق شده از مصرف سیگار بین 500 تا 600 میلی لیتر است.

تنباکوی میوه ای

تنباکوهای میوه ای که امروزه از آن استفاده می شود، از بدترین و پست ترین نوع توتون تهیه می شود. تنباکوی میوه ای به دلیل داشتن رطوبت، محیط مناسبی برای رشد انواع قارچ ها و میکروب های کشنده است. افزودن الکل و داروهای روانگردان به تنباکوی میوه ای، از دیگر خطرات استفاده این تنباکوها به شمار می رود.

اسانس ها و عطرهای مورد استفاده در تنباکوها، حاصل هزاران نوع مواد سمی و کشنده است.

تاریخچه استفاده از قلیان

استفاده از قلیان قرنها پیش در ایران و هند آغاز شد، اما امروزه قلیان در سراسر جهان محبوبیت خاصی پیدا کرده است از جمله کشورهای انگلیس، فرانسه، روسیه، خاورمیانه و ایالات متحده.

استفاده از قلیان به عنوان یک وسیله تفریحی، در دسترس بودن قلیان، عرضه روز افزون و شایع در اماکن تفریحی و رستوران ها و قهوه خانه ها با تنباکوهای میوه ای و معطر موجب گرایش نوجوانان و جوانان به مصرف آن شده است. بسیاری از کسانی که قلیان مصرف می کنند بر این باور هستند که قلیان نسبت به سیگار مضرات کمتری دارد.

دانشگاه علوم پزشکی لرستان
معاونت بهداشت
مرکز بهداشت شهرستان خرم آباد

قلیان و عوارض آن

گروه سلامت خانواده

واحد نوجوانان، جوانان و مدارس

1402

سیگار الکترونیک

به علت مصرف بالای جوانان از قلیان، نوعی از آن تولید شده که کاملاً الکترونیکی است و به سیگار الکترونیک، سنگ قلیان و قلم قلیان معروف است. توسط یک باتری کار می کند و از ذرات داخل خود دودی شبیه به بخار آب ایجاد می کند، در صورتی حاوی مواد شیمیایی، نیکوتین و اسانس می باشد. همانند قلیان و سایر دخانیات باعث افزایش ضربان قلب و افزایش فشار خون می شود و خطر ابتلا به سگته مغزی، سگته قلبی، آنزین و بیماری قلبی را افزایش می دهد.

سیگار الکترونیک (ویپ اسموک) بیش از سیگار معمولی، نوجوانان را در خطر قرار می دهد.

5

بدخیمی و سرطان: دود قلیان علاوه بر مونوکسید کربن حاوی هیدروکربن های آروماتیک چند حلقه سرطان زا و سایر مواد سرطان زا است. مصرف قلیان خطر ابتلا به سرطان کلیه، دهان، حنجره، مری و معده، کبد و به طور عمده سرطان پانکراس و ریه را افزایش می دهد.

باروری: وجود فلزاتی مانند سرب، کبالت، کروم و ... در دود قلیان باعث کاهش تعداد اسپرم، کاهش تحرک و طول عمر اسپرم، سقط جنین و ناباروری، زایمان زودرس، کاهش وزن جنین می شود.

استخوانها و دندان: پوکی استخوان ارتباط مستقیمی با قلیان و سیگار دارد. تغییر رنگ دندانها و پوسیدگی دندان از عوارض شایع دخانیات است.

معدة: سوزش معده و زخم معده

پوست و مو: چروک شدن پوست، کدر شدن پوست، ریزش مو

4